

Knihovna Matěje Mikšíčka

Že jste o ní nikdy neslyšeli? Ale vždyť ji znáte! Od listopadu se tak bude jmenovat naše knihovna, na počest a památku buditele a regionální osobnosti Matěje Mikšíčka - takový malý velký dárek ke 125. výročí založení veřejné knihovny v Dačicích.

Matěj Mikšíček je regionální osobnost, jejímuž odkazu se knihovna dlouhodobě věnuje, vydali jsme dva výbory z jeho pohádek a pověstí, proběhlo několik projektů ve spolupráci se základními školami ve městě k připomenutí a popularizaci jeho osobnosti a jeho díla. Jeho sepětí s Dačickem, jeho úzký vztah k literatuře a jeho působnost, přesahující regionální lokalitu, se jeví vhodným k pojmenování městské veřejné knihovny.

Matěj MIKŠÍČEK (* 03.02.1815 Dačice-Toužín - † 12.03.1892 Brno) se narodil jako syn chalupníka a základní vzdělání získal na dačické škole. Byl významným sběratelem moravských lidových pohádek a pověstí. "Sbírka pověstí moravských a slezských", „Národní báchorky“, "Pohádky a pověsti lidu moravského", "Národní pohádky moravské a slezské". Přispíval do mnoha novin a časopisů. Věnoval se divadlu, pracoval v knihkupectví, byl novinářem a úředníkem Severní dráhy. Přátelství jej pojilo se všemi vlastenci. V Litomyšli se stýkal s M. D. Rettigovou. Nezapomínal na své Dačicko, často sem zajížděl a snažil se zlepšovat kulturní poměry. Do Dačic byl přemístěn brněnský Mikšíčkův pomník, na čestném místě nového dačického hřbitova je uložena urna M. Mikšíčka a jeho ženy Veroniky.

150 let, 125 let, 120 let - Co to je za čísla?

To jsou čísla, která mapují historii veřejného knihovnictví v Dačicích. Nejstarším a zároveň prvním kulturním spolkem, který v Dačicích vznikl, byl Čtenářský spolek Dyje. Jeho účelem bylo: "čtení, deklamace žertovné, vyjma ty, které by v obor politický neb náboženský sáhaly, hovor, společenské zábavy a cvičení ve zpěvu" vznikl v Dačicích v roce **1868**. O jeho založení se velkou měrou přičinil P. Eduard Höcksmann, farář v Matějovci, který soustředil do spolku inteligentní a vzdělané občany z města i okolí. Předsedou se stal Josef Příhoda st, knihovníkem J. Příhoda ml. Spolek byl zrušen v roce 1892 a de facto jej lze považovat za předchůdce veřejné knihovny v Dačicích. (150 let)

Její zřízení bylo navrženo na valné hromadě Měšťanské besedy v Dačicích dne 11. 11. 1893. Tehdy podal Bedřich Kancnýř návrh na zřízení veřejné knihovny pro lid v Dačicích. Učitel Antonín Kesner, knihtiskař Antonín Kasalý, ředitel měšťanské školy Karel Kamenář a c. k. okr. sudí Bedřich Kancnýř byli osobnostmi, které stály u zrodu veřejné knihovny v Dačicích. Z besední knihovny bylo vybráno 250 svazků a od 1. února 1894 se začalo každou neděli od jedné do dvou hodin odpoledne půjčovat v Měšťanské besedě. V létě 1894 se knihovna přestěhovala na radnici. V roce 1898 měl spolek 122 členů, 954 svazků knih vázaných a 452 sv. nevázaných. (125 let)

Vedle knihovny prosazoval Bedřich Kancnýř i zřízení veřejné čítárny. Šel příkladem a věnoval 11 časopisů a Slovník naučný. Knihtiskař Antonín Kasalý se nabídl, že k půjčování věnuje všechny časopisy, které dostává výměnou. Valná hromada 27. 2. 1898 rozhodla o tom, že bude potřeba jít od domu k domu a získávat tak pro čítárnu časopisy i příspěvky peněžní. Čítárna byla otevřena 13. března 1899 v budově městského pivovaru a byla otevřená každou neděli a středu odpoledne. (120 let) Další podrobné informace k celé historii dačického knihovnictví najdete na: <http://www.mkdac.cz/z-historie,37>

Major Mitchell.
Der Feldzug nach der Länge des Jochs.